

Kronika Veselé 2021

Zapsala Jarmila Kubrická

Úvod

Veselská pomístní jména – příloha připravované knihy o Veselé. Mapa jednotlivých míst, jejichž názvy si vytvořili lidé, kteří tady žili a žijí. Jsou součástí našich životů – vzali jsme si je za své. Za každým názvem je příběh, některý dávny, jiný nový.

Např. Včelín, Včelínky, Včelíny – mají původ související s chovem včel. V kronice roku 1904 zaznamenána velká úroda medu: „*letošní rok byl neobyčejně suchý na jaře i v létě, vzdor tomu mimo jařin a otavy byla úroda chvalitebná. Včelaři nezapomenou tak brzy na něj. Neměl-li podepsaný minulého roku od patnáctera včelstev gramu medu, měl ho letos od sedmnáctých 330 kg!*“

Jaký bude letošní rok? Zcela určitě bude plný dalších příběhů, mmj. Veselá má letos slavit dvě významná výročí ...

Současnost – údaje od 1.1. do 31.12.2021 podle údajů ze zašovské matriky:

Narozeni:	9 dětí
Zemřelí:	5 občanů
Přistěhování:	7 občanů + 7 občanů ze Zašové
Odstěhování:	15 osob
Stav k 31.12.2021	532 obyvatel

Zemřelí:

3.1. zemřel Pavel Střílka ve věku 74 let, dlouholetý pracovník pily v zemědělském družstvu v Zašové. S manželkou vychovali tři dcery, velmi často jsme jej potkávali v lese při sběru hub a viděli při práci na zahrádce před družstevními bytovkami, na jejichž stavbě se jako zedník podílel a kde následně i s rodinou bydlel.

11.2. zemřel Vladimír Janků ve věku 74 let, se svou manželkou se přistěhovali do Veselé z Vídně, kam odešli za prací. Na veselských pasekách si zakoupili usedlost, kterou v důchodu krásně přestavěli a rozšířili, oba se rádi zapojovali do společenského života v obci. S oblibou říkával, že Valašsko se pro ně stalo novým domovem.

15.3. tragicky a nečekaně pár dnů po svých sedmdesátinách zemřel Josef Rudolf. Celý svůj život zasvětil zemědělské práci - jako traktorista v zašovském zemědělském družstvu, později jako samostatně hospodařící rolník - poslední podnikající sedlák ve Veselé. Jožka patřil k oporám pěveckého sboru Veselan a jeho zvučný hlas nesoucí se z kostelního kůru jsme vždy slyšeli a obdivovali při slavnostních, zejména vánočních mších.

21.3. v přímé souvislosti s covidem zemřel rovněž nečekaně ve věku 52 let Václav Rudolf. Už jako mladý člověk navázal na dlouholetou práci svého otce ve Sboru dobrovolných hasičů ve Veselé, jako velitel sboru měl na starosti výcvik hasičů k soutěžím. V rodinné tradici práci ve sboru pokračují dále i oba jeho synové.

16.7. zemřel náhle ve věku 72 let Vladimír Korábečný, dlouholetý pracovník dílen zemědělského družstva, který si později našel práci ve firmě TWW Zašová. Žil skromně sám v domě, který zdědil po svých rodičích. Měl velmi rád přírodu, má jistě velkou zásluhu na tom, že se na jeho zahradě doposud zachovala stará hrušeň, jejíž stáří je odhadováno na téměř 300 let. Je to neuvěřitelné, ale „Laďova hruška“ přes svůj věk každé jaro, alespoň na pár větvičkách, vždy znovu rozkvétá!

Jubilanti:

80 let: Ladislav Sadílek, Marie Rudolfová, Mičolová Anna

86 let: Marie Matulová, Irena Podzemná

87 let: ing. Zdeněk Palát, Jarmila Halaštová, Františka Trusínová, Antonie Šuláková

88 let: Jitka Zejdová

89 let: Josef Jurajda

93 let: Berta Porubová

95 let: Marie Idesová

Život v obci:

Začátkem roku praktická lékařka MUDr. Levová kontaktovala své pacienty ve věku nad 80 let a dohodla se s nimi na očkování proti šířícímu se Covid-19 s tím, že jakmile bude vakcína k dispozici, tito pacienti obdrží předvolání na očkování, nemusí registrovat na internetu a obec je připravena pomoci těm, kteří nebudou mít možnost si zajistit dopravu do ordinace. Ostatní zájemci se mohou zaregistrovat na telefonním čísle MUDr. Levové, budou postupně zváni k očkování. Vakcína není určena pro děti do 15 let.

Stavební činnost

Probíhající a připravované akce:

Rada obce schválila 3.2. investiční záměr **Bytový dům Veselá – sociální a dostupné byty**. Předmětem investičního záměru je pořízení smíšeného bytového domu v rámci programu Výstavba pro obce formou dotace a zvýhodněného úvěru stanovenou nařízením vlády ČR. Státní fond podpory investic vydal předběžné rozhodnutí o přidělení dotace, záměrem obce je, aby rekonstrukce byla dokončena do konce příštího roku a tím by v bývalé veselské škole vznikly 4 dvoupokojové a 3 jednopokojové byty, především by měly sloužit jako startovací pro mladé rodiny a pro občany, kteří se ocitli v těžké bytové situaci. Předpokládaná hodnota stavby (podle rozpočtu z konce roku 2019) je 19,7 mil. Kč, plánováno výběrové řízení a následná realizace v 2. pololetí. Výše dotace je vypočítána podle rekonstruovaných m² objektu, tzn. 10 735 154 Kč. Zbývající částka bude hrazena z rozpočtu obce, případně z úvěru. Příjem z pronájmu pozemku pod fotovoltaickou elektrárnou na Hačově, který činí 6,4 mil. Kč ročně, by měl jít celý do nějaké konkrétní investice, případně pokrýt splátky úvěru, pokud by bylo nezbytné o něj požádat. Výběrové řízení na zhotovitele vyhrála firma NOSTA Nový Jičín (rekonstrukce bude stát 17,3 mil. Kč).

Výsadba zeleně ve dvou lokalitách Veselé cena 90 tis. - realizace březen až květen (u kulturního domu a na přilehlém sportovišti a v okolí kostela, celkem plán výsadby 34 dřevin) – tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí

Další chystané akce: chystají se se **projektové dokumentace chodník a rekonstrukce hlavního veselského mostu, cyklostezka Obchvat Veselé, retenční nádrž ve Veselé, výhybna Veselá, TJ Veselá kamerový systém**

V listopadu v lokalitě Ráj provedla firma Cobbler Zašová rozšíření cesty a úpravu svodidel v místě, kde není možné vybudovat regulérní a dopravním předpisům odpovídající vyhýbající místo. Vstřícnost majitele sousedního pozemku Martina Hladíka umožnila rozšířit cestu tak, že se dvě osobní auta při míjení bezpečně vyhnou bez nutnosti v prudkém kopci couvat.

U každého obecního mostku se objevily značky s číselným označením mostu a značky udávající nosnost mostku - **obec nechala zpracovat pasport mostů**, každý mostek (mimo lávek pro pěší) má tedy své číslo a mostní list. Všechny mostky ve Veselé jsou v pořádku, žádný není v havarijním stavu.

Od 1.1. **nový zákon o odpadech (č. 541/2020 Sb.) zvyšuje poplatek za uložení odpadu na skládce z 500 Kč na 800 Kč** a současně umožňuje obcím uplatnit na každého občana na 200 kg odpadu tzv. třídicí slevu. Proto dojde k přísnější kontrole ukládaného odpadu ve sběrném dvoře, zejména stavebního odpadu, který by si měl každý občan vytrídít, uložit na místo k tomu určené a uhradit sám poplatek za uložení tohoto stavebního odpadu (rozmezí od 0,50 Kč do 2,70 Kč/kg). Za loňský rok obec doplácela na likvidaci odpadů 900 tis. Kč. **Cílem v obci je zajistit třídění odpadů a co možná nej přesnější evidenci odpadu v jednotlivých domácnostech tak, aby každý občan platil jen za tolik odpadu, kolik skutečně vyprodukuje.** Účelem nového zákona je zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí a zdraví lidí a trvale udržitelné využívání přírodních zdrojů.

V obci se používá k třídění odpadu pytlový sběr od domu, je zavedena adresná evidence: každý pytel s nalepeným evidenčním štítkem se při svozu načítá do evidenčního systému pomocí QR kódu (evidenční štítky jednotlivých druhů odpadu tiskne a vydává občanům pracovnice Obecního úřadu).

Poplatky za svoz odpadu v obci pro rok 2021 zůstávají 500 Kč za občana, je zachováno osvobození od placení poplatku za každé třetí a další nezaopatřené dítě a děti do 18 let, umístěné v dětských domovech, slevy 50% pro studenty ubytované na kolejích a internátech, a z důvodu nedostupnosti v zimních měsících i pro občany bydlící na „pasekách“. Osoby nevidomé, držitelé průkazu ZTP a ZTPP a provozovatelé útulků jsou osvobozeni od poplatků za psa (200 Kč, za každého dalšího 300 Kč, osoby starší 65 let platí poplatek za psa v poloviční výši). Rada obce rozhodla, že spolkům s trvalým sídlem na území obce bude obec provádět svoz tříděného odpadu zdarma.

Občané si mohli vyzvednout objednané zahradní kompostéry (objem 1400 l) pořízené díky dotaci z Operačního programu životního prostředí – Prevence vzniku odpadů, kompostéry jsou po dobu 5 let majetkem obce.

Letos proběhla ve Veselém **výměna vodoměrů**, cena za 1 m³ odebrané vody činí 30 Kč

Zimní údržbu zabezpečuje VZOD Zašová, smluvně ošetřeno tak, že traktory vyjízdí, až když napadne víc jak 6 cm sněhu

Po loni provedených pozemkových úpravách v k.ú. Veselá u Valašského Meziříčí byl předložen **k veřejnému nahlédnutí katastrální operát obnovený novým mapováním na digitální katastrální mapu**. Do map bylo možné nahlédnout a uplatnit možné námitky proti jejich obsahu v úředních dnech od 11.-20.10. v budově Obecního úřadu v Zašové. Zastupitelstvo na svém zasedání 14.12. schválilo navýšení výměry obecních pozemků po komplexních pozemkových úpravách v k.ú. Veselá o 15 162 m² v hodnotě 1 121 698 Kč.

V září společnost ČEZ nainstalovala na severní stěnu zašovského kulturního domu - a tedy i provozuje - **nabíjecí zařízení pro elektromobily**. Nabíjet je možné dva automobily současně.

V obci funguje zdarma **služba Mobilní rozhlas**, přímo do telefonu je možné obdržet důležité informace z obecního úřadu, varování a upozornění na krizové události jako výpadky energií, dopravní uzavírky, živelní pohromy, ale i pozvánky na kulturní, sportovní akce. Zaregistrovat se je možné na obecním úřadě, na <https://zasova.mobilnirozhlas.cz>, nebo přímo stáhnout aplikaci na App Store nebo Google-Play (QR kódy uvedeny v ZN 10/2021).

Schválený **rozpočet obce na rok 2021**: příjmy ve výši 65 719 tis. Kč, výdaje ve výši 79 365 tis. Kč, financování 13 646 tis. Vykázaná skutečnost roku 2021: příjmy 81 522 tis. Kč, výdaje 71 205 tis. Kč.

Zájmová, kulturní a sportovní činnost

Sbor dobrovolných hasičů Veselá od 3.9. pořádá nábor nových členů ve věku od 6 let. „*Páteční tréninky jsou nově rozděleny na atletickou a hasičskou část. Atletickou část vede licencovaná trenérka atletického klubu TJ Valašské Meziříčí. Tréninky jsou každý pátek od 16 hodin ve sportovním areálu ve Veselé Pod Smrečím, jsou zdarma a otevřené všem příchozím. Cílem je hravou formou v dětech rozvíjet nejen jejich fyzickou stránku, ale také jemnou motoriku a koordinaci pohybu. V hasičské části si děti mohou vyzkoušet různé disciplíny, které trénujeme: příprava na závody hasičské všestrannosti – střelba ze vzduchovek, základy topografie, zdravotvěda a další*“, uvádí Ing. Zbyněk Mikulěnka, předseda SDH Veselá. Atletika s vyhlášeným nábořem se ukázala jako velké lákadlo pro místní děti – podívat se na tréninky a vyzkoušet si je přišlo téměř 30 dětí, činnost je pestrá a v průběhu roku se trénují různé disciplíny.

Tělovýchovná jednota Veselá sdružuje dva oddíly: oddíl tenisu a lyžařský oddíl. Díky investicím v loňském roce umožňujícím rychlé a kvalitnější zasněžování bylo už začátkem letošního roku na obou sjezdovkách už cca 30 cm technického a přírodního sněhu. I v letošním roce bylo pokračováno v modernizaci zasněžování, pořízeny nové hydranty, zvětšení průměru trubek a výměna páteřního potrubí přišla na 174 825 Kč (vykazuje lyžařský oddíl v čerpání příspěvku obce na činnost). Pandemie covidu ovlivnila negativně činnost: lyžařský oddíl zrušil tradiční únorový ples v KD Zašová stejně jako veřejnosti oblíbené Lyžařské závody o pohár Veselá (do 30.4. byly všechny sjezdovky uzavřeny). Činnost tenisového oddílu tak výrazně omezena nebyla – během letního a prázdninového období došlo k uvolnění proticovidových opatření. Ke konci roku 2021 vykazuje lyžařský oddíl 138 registrovaných členů, z toho 115 místních (88 dětí), tenisový oddíl 55 registrovaných členů, z nichž 38 místních (16 dětí). V letním období se členové lyžařského oddílu zúčastnili cyklistických závodů pořádaných v okolí (Kolo pro život, Dražanská vrchovina, Valašský pohár MTB-XC at d.), v areálu „Pod smrečím“ během letních prázdnin probíhala tenisová školka pro děti.

Občanské sdružení Ráj letos vydalo obrazovou publikaci **OS Ráj Veselá ve fotografii 2007-2021** – autorem je Ing. Zdeněk Palát, který spolu s manželkou Annou zpracovali devítiletou činnost spolku, jehož jsou zakládající členové. Jak sami v úvodu napsali, je tato kniha poděkováním všem členům za jejich obětavou činnost v zkrášlování obce a zachovávání kulturních tradic v regionu. Občané Veselá i letos dostali opět již tradiční novoročenky (tentokrát je našli v poštovních schránkách).

V červnu **Myslivecké sdružení Vichury a Honební společenství** uspořádali pro děti z mateřské školy jako každý rok setkání na myslivecké chatě spojené s přednáškou formou zábavy a poučení o přírodě. Pokračovali ve společných brigádách na údržbě mysliveckého zařízení, areálu, budov a připravovali na zimu krmení pro zvěř – míchané směsi s vitamíny. Poděkování za pomoc partnerům a manželkám zaznělo na již tradičním každoročním společném posezení.

Veselští včelaři jsou sdružení s včelaři ze Zašové a Stříteže n. B. v základní organizaci Českého svazu včelařů Střítež n. B., ve Veselé je k 31.12. evidováno 19 včelařů hospodařících se 113 včelstvy. Jednou z povinností chovatele je sledování zdravotního stavu včel a včelstev a poskytování odpovídajícího ošetření v případě potřeby a bránění vzniku a šíření nálezů. Odběrem vzorků v lednu a následně na podzim je sledována varroáza - parazitární onemocnění včel plošně rozšířené po celém území ČR. Pokud nejsou včas provedena účinná opatření k tlumení varroázy, může dojít k oslabení i úhynům včelstev. Místním včelařům s tímto pomáhá Josef Tkadleček.

V kostele sv. Martina v první polovině roku proběhly velké přípravy na výročí 200 let založení kostela. Zastupitelstvo obce schválilo změnu účelu dotace pro Římskokatolickou farnost ve výši 400 tis. Kč (místo plánované opravy varhan proběhne letos oprava vitráží a výmalba kostela)

Knihovna ve Veselé začátkem roku oznámila, že v současné době nemůže půjčovat knihy, nicméně po telefonické domluvě je možné vrátit i zapůjčit knihy z místní knihovny, senioři mohou požádat i o dovoz knih do domu. Počínaje květnem je knihovna znovu otevřena!

Mateřská škola ve Veselé patří k těm, které v dnešní době fungují dalo by se říci bez omezení. V lednu měly děti z veselské mateřské školy Sněhový den: prožily dopoledne na lyžařském vleku: jezdily na lopatkách a učily se zvládat zatáčky na překážkové dráze, na lyžařské chatě u krbu se zahřály při svačince a ovocném čaji. Děti nepřišly ani o svůj tradiční karneval, tentokrát však karnevalové veselí probíhalo v mateřské škole a to celý týden! Vyzdobená veselská školka se zaplnila pohádkovými postavičkami v originálních kostýmech, začal skutečný maškarní rej: přehlídka masek, zábavné hry, taneční diskotéka a nechyběla ani tombola, ze které si každý odnesl alespoň malý dárek. Občerstvení zajistili rodiče a všichni si společně užili spoustu legrace a zábavy.

Veselané jsou aktivními účastníky bohatého společenského dění v Zašové, i letos však epidemie koronaviru vše ovlivnila, hodně kulturních akcí bylo zrušeno, naštěstí se některé podařilo přesunout na jiné termíny.

Obec Zašová ze svého rozpočtu poskytla **příspěvky na činnost místních spolků a zájmových sdružení**: Myslivecký spolek Veselá – Hrachovec 13 600 Kč, Občanské sdružení Ráj Veselá 39 000 Kč, TJ Veselá 258 500 Kč, k této částce zastupitelstvo obce schválilo navýšení dotace na pořízení kamerového systému sportovního areálu „Pod smréčím“ ve výši 36 000 Kč. Sbor dobrovolných hasičů Veselá obdržel na činnost dotaci 90 000 Kč.

Co se tedy v roce 2021 v obci Veselá událo?

Tříkrálová sbírka 2021 byla jiná, proticovidová opatření změnila možnosti a způsoby jak sbírku uspořádat: v kostelech, úřadech, obchodech v městech a obcích byly umístěny kasičky, kam mohli dárci přispět na pomoc zdravotně znevýhodněným a potřebným, kteří se ocitli v nečekané složité životní situaci. Podpořit sbírku bylo možné do 30.4. i na určených bankovních účtech nebo pomocí dárcovských sms. Celkový výnos z těchto aktivit pro valašskomeziříčskou charitu byl 1 160 584 Kč, z toho za celou obec Zašovou se vybralo 68 294 Kč. Část peněz putuje na domácí a zahraniční projekty Arcidiecézní charity Olomouc, 58% zůstává Charitě Valašské Meziříčí, do Domu pokojného stáří bude zakoupen profesionální mandl (zajistí hloubkovou dezinfekci lůžkovin a prádla klientů), část sbírky bude použita na úhradu provozních nákladů Centra sociálně materiální pomoci (vydání bezplatných poukázek, potravin, šatstva a ve zvlášť naléhavých případech i finanční pomoc lidem v tíživé životní situaci).

Rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27.3. začalo **sčítání lidu, domů a bytů 2021** prostřednictvím elektronického formuláře nebo vyplněním a odevzdáním listinného formuláře.

Téma letošní fotosoutěže: Psi život nás dvounohých aneb radosti a strasti běžného života (snímky zachycující události, které se dějí i přesto (nebo proto), že náš společenský život omezují různé restriktce a nesmí se konat veřejné akce. Na **1. místě se umístil Radek Rudolf** s fotografií „*Blesk nad Lhotou*“.

17.4. nebyla jako vloni zrušena **akce Den pro Veselou**, ale byla pojata netradičně: každý si mohl vybrat svůj úsek na mapě, uklidit nepořádek a pytle s odpady nechat na sběrných místech nebo kdekoli jinde u cesty, odtud pak pytle odvezli hasiči. Největší nepořádek byl jako vždy kolem komunikací, kam za jízdy jsou odpady vyhazovány a taktéž kolem potoků a oblíbených zastávek.

8.5. veselští hasiči uspořádali **sběr kovového odpadu a autobaterií**.

27.6. po tradiční mši za Rájisty a jejich příznivce v kostele sv. Martina za účasti dechové kapely Zašovjanka se zúčastnění přesunuli do Ráje, kde se uskutečnilo po vynucené přestávce způsobené covidem **setkání občanů Veselé**.

Na již 49. výstavě drobného zvířectva uspořádané po roční odmlce znovu ve dnech 3. a 4.7. v Zašové **získali ceny i veselští chovatelé**: Stanislav Mikulenk a v kategorii Králíci šampióni za kolekci Vídeňských modrých, čestnou cenu v kategorii drůbež získal Jiří Nejedlý.

3.7. Memoriál Františka Bechného – tenisový turnaj ve čtyřhře vyhrála dvojice Jaromír Vičan a Petr Hrbáč, letos hrálo 8 párů. „*Máme zde vše, co si každý tenista může přát, jen správce kurtů nám tu chybí*“, posteskl si prezident veselské ligy Eduard Pavlica.

4.7. Zašovská pouť - již tradičně mši v kostele tentokrát celebroidal p. Šenk, který zde působil před 34 lety, po smrti p. Pchálka působil i ve Veselé, nyní působí na jižní Moravě.

10.7. **hasičská soutěž O pohár Veselé** na hřišti Pod Smrčím, dopoledne soutěžila mládež a odpoledne dospělí.

13.8. se uskutečnil již **třetí ročník festivalu Veselá Fest**. Téměř 700 návštěvníků – „*lidé z celého povodí Bečvy*“, jak uvádí organizátoři Jan Fridrich, Adam Kubjác a Nikolas Put, si užili nabitý program. Kromě organizátorů vystoupily také kapely The Bluepoint z Vidče, rožnovští Future Guys a závěr patřil kapele Conchord a DJ Denkysovi.

14.8. veselští hasiči a Obec Zašová uspořádali na hřišti Pod smréčím opět jako každý rok **dětské odpoledne s koncertem kapely DOCUKU**, pro děti připraveny skákačí atrakce, možnost zkusit si bagrování v opravdovém bagru, pěnová párty, řetízkový kolotoč, airsoftová střelnice, paintball, ukázky policejních vozů a hasičské techniky. Mezi děti přišel i klaun a velmi zajímavé pro ně bylo svezení od Radomíra Dobeše ve vozidle upraveném pro truck trial. Akce se zúčastnilo rekordní množství návštěvníků, podle odhadu kolem pěti set. Na dovádění dětí plynule navázala **večerní zábava pro dospělé** s rockovými skupinami The syrup Kabát Revival a Grogy. Teplé letní noci na hřišti využilo k poslechu a tanci přibližně 400 účastníků.

11.9. jsme opět mohli přijít podpořit amatérské sportovce na **Házenkářské odpoledne** v novém sportovním areálu „Pod smréčím“. Čestné uznání za obětavou práci a dlouholetou angažovanost v TJ Veselá si odnesl Eduard Pavlica.

8. a 9.10. přišlo v obci **k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR** 69,18% oprávněných voličů (účast Zlínský kraj 67,43% a republiková účast 65,43%), 35,39% volilo koalici SPOLU, 22,98% hnutí ANO, Piráti se STAN obdrželi 12,98% hlasů. Z nejbližšího okolí byli zvoleni Mgr. Robert Stržínek (starosta města Valašského Meziříčí za hnutí ANO) a MUDr. Robert Teleky ze Vsetína (člen KDU-ČSL).

16.10. **Český červený kříž předal v Ostravě ocenění Zlatého tříde 1. třídy za 160 odběrů krve nebo plazmy**. Mezi oceněnými byl i Václav Kubrický z Veselé, krev daruje pravidelně od r. 1996, dříve daroval krev 4x za rok, nyní jednou za měsíc daruje i krevní plazmu.

16.10. hasiči zorganizovali v Zašové a Veselé **sběr kovového odpadu a autobaterií**, získané finanční prostředky opět použijí na rozvoj sportovní činnosti mladých hasičů.

9.11. veselští a zašovští senioři přivítali v kulturním domě v Zašové kapelu Royal ze Žiliny (v rámci projektu **spolupráce se slovenskou obcí Korňa**). Soutěžní kvíz zaměřený na historii obce vyhrálo družstvo veselských Rájistů.

13.11. **Svatomartinské veselí** zahájila v Penzionu na fojství svatomartinská jízda, po slavnostním pozhánání v kostele sv. Martina průvod účastníků a jezdců na koních směřoval k požární zbrojnici, kde následovala historická scénka setkání sv. Martina s žebákem. V kulturním domě pak předání čestných uznání občanům Veselé při příležitosti oslav 645 let od první zmínky Veselé, tradiční oběd v KD (lístky na Skřičíkovou svatomartinskou husu v KD si je možné objednat za 180 Kč). O hudební kulisu se postarala Zašovjanka. Děti využily možnosti se projet na koních i ponících. Speciality Tomáše Hájka a svatomartinské víno bylo připraveno v Penzionu na fojství, kde vyhrávala cimbálová muzika Bača a pro děti byl připraven kolotoč a tvoření. Novinkou byla možnost hlasování o nejkrásněji ustrojeného koně a jezdce z družiny sv. Martina. Na obci je možné si zakoupit dárkovou poukázku na knihu Veselá v proměnách časů, kniha bude vydávána k výročí 645 let od první zmínky o Veselé.

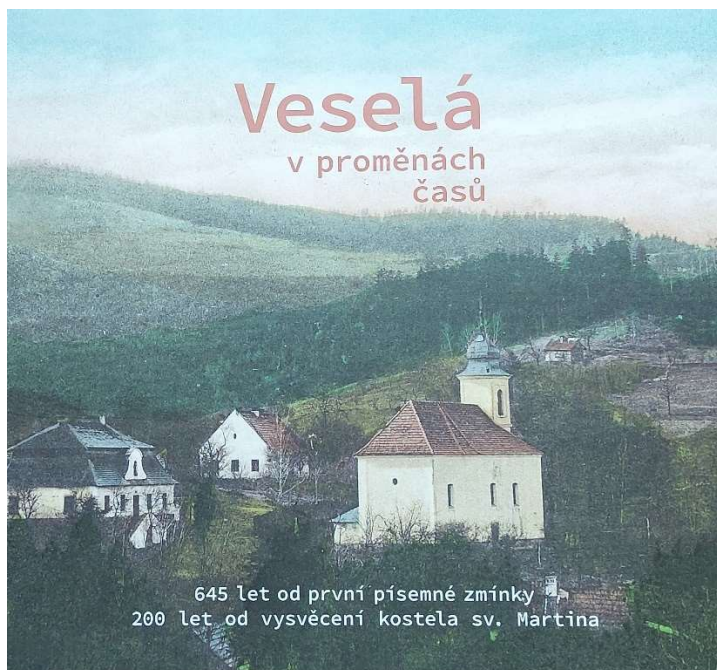
Listopad ve znamení přelivu epidemie na Moravu, mezi zasaženými i Zlínský kraj, hejtman vyhlásil stav nouze, nemocnice jsou přeplněny a omezují běžnou péči. Zašová k 22.11. vykazovala 82 nemocných covidem. Ve škole bylo hodně dětí v karanténě z důvodu nemoci spolužáků a učitelů. Odvolány byly hromadné akce jako hodová zábava pořádána a plánovaná hasiči na 13.11., rozsvěcování vánočního stromu proběhlo bez možnosti účasti veřejnosti 26.11. Aby děti nepřišly o každoroční mikulášskou nadílku, balíčky od Mikuláše jim byly doručeny do mateřských škol a do základní školy. Nákup dárků pro děti se uskutečnil díky finančnímu příspěvku od podniku ČEZ.

Výročí

Veselá letos oslavila dvě výročí: uplynulo 645 let od první zmínky o Veselé a současně 200 let od roku, kdy byl dokončen kostel sv. Martina.

U příležitosti oslav 645 let od první písemné zmínky Veselé začaly práce na knize o historii Veselé, tým historiků v čele s PhDr. Zdeňkem Fišerem zpracovával důležitá fakta, občané byli vyzváni k součinnosti (fotografie a dokumenty o životě lidí, hospodaření, kolektivizace v r. 1957, 1. a 2. světové války, odboj).

Podařilo se! V závěru letošního roku byla vydána poslední ze série tří knih o historii Zašové a Veselé - **kniha Veselá v proměnách časů:**

Úryvek ze str. 7:

úvodní slovo starosty:

**„Veselá je dědina, kde sa milá zrodila,
ešte je veselejší, kde je můj nejmilejší.“**

Vážený a milý čtenáři,

dostává se Ti do rukou kniha pojednávající o historii malé obce Veselá u Valašského Meziříčí. Jedná se o v pořadí třetí publikaci, kterou v letech 2020-2021 vydala Obec Zašová. Kniha Veselá v proměnách časů vychází při příležitosti výročí 645 let od nejstarší známé zmínky o obci a oslav 200 let od vysvěcení kostela sv. Martina, s obcí neodmyslitelně spjatého. Navazuje na předchozí monografii Zašová v proměnách časů. Stejný kolektiv autorů, který pracoval na knize o Zašové, se ujal i zpracování historie i této části naší vesnice. Při své badatelské práci se autoři opět potýkali s nedostatkem historických dat a dokumentů o dění v obci, kdy dochovaných záznamů bylo ještě podstatně méně než v případě Zašové. O to však je jejich práce záslužnější a cennější. Součástí této knihy jsou i kapitoly o živé a neživé přírodě, a to v obou částech naší obce. Věřím, že tato kniha potěší nejen všechny Veselany a Zašovany, ale že zůstane po delší dlouhá léta zdrojem informací o naší milé, do Vsetínských vrchů zaklíněné Veselé. S upřímným poděkováním za kvalitní a odborně odvedenou práci všem autorům

Jiljí Kubrický, starosta obce Zašová a Veselá

Publikaci zpracoval autorský kolektiv: PhDr. Tomáš Baletka, Ph.D., PhDr. Zdeněk Fišer, PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., Mgr. Marcela Janišová, Mgr. Petr Lidák, Mgr. Vladimír Maňas, Ph.D., Mgr. Jan Matyáš, Ph.D., PhDr. Karel Muller, Ing. Rostislav Václav Němejc, Ph.D., Mgr. Zdeněk Pomkla, Mgr. Kamila Valoušková, Mgr. Radoslav Vlk, Ph.D.

Odpovědný redaktor: Mgr. Jan Matyáš, Ph.D., recenzent: Doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., grafická úprava: Jakub Sobotka

Mgr. Jan Matyáš, Ph.D. o knize mmj. uvádí v Zašovských novinách 12/2021: *„autoři ve svých kapitolách přináší mnohdy neznámé a jinde nezveřejněné informace o historii obce, obyvatelích i stavbách a pamětihodnostech nacházejících se na jejím katastru, kniha je rozdělena na historickou, tematickou a přírodovědnou část. V první polovině knihy se dozvíme o možném založení Veselé před více než šesti sty lety, drobných detailech ze života Veselanů za třicetileté války, i to, jak pradědové rukovali na bojiště 1. světové války nebo naopak dědové přistupovali k odboji, aby následně budovali ves pro „lepší zítřky“. Tematická část se zaměřuje na obec z pohledu památek a historicky významných objektů, přibližuje způsob obživy místních obyvatel, vývoj farnosti a obecního školství a hudebního života. Majitelé domů a chalup zaujme jistě tabelární přehled sledující historické změny v držení veselských nemovitostí. Na pomezí historie a přírody je kapitola o ovocnářství společná pro Veselou i Zašovou, která upozorňuje na pestrost odrůd ovocných stromů, které se zde pěstovaly a měly tradici. Přírodovědecký oddíl seznámí s geologickými podmínkami v obou obcích a druhovou diverzitou, z níž mnozí zástupci fauny a flory patří k chráněným a ohroženým druhům naší přírody. Čtenář na 456 stranách získá přehled o historických událostech v celkovém kontextu běhu historie sice malých, ale pro život jedné valašské obce nesmírně důležitých a významných. Celkový dojem z předkládané publikace ještě umocňuje použití obrazové přílohy, jejíž značná část byla získána přímo od místních obyvatel.“*

Při příležitosti obou výročí Rada obce Zašová rozhodla udělit **vyznamenání 23 občanům Veselé, kteří významným způsobem přispěli k rozvoji obce**: Aleši Bardoňovi, Janu Bechnému, Stanislavu Černému, Jiljí Kubrickému st., Ing. Václavu Kubrickému st., Zdeňkovi Maliňákovi, Anně Novákové, Bohuslavu Onderkovi st., manželům Anně a Ing. Zdeňkovi Palátovým, Eduardu Pavlicovi, Františku Stodůlkovi, Miladě Vajglové, Milanu Kremlovi, Vladislavu Šuvadovi, Stanislavu Mikulenkovu st. „In memoriam“ byli zároveň oceněni Evžen Bardoň, František Bechný, Josef Bechný (varhaník), Josef Bechný (klempíř), Alfréd Pchálek, Jan Poruba a Jan Zuzaňák. Jejich jména nám připomínají to, co jejich ruce ve Veselé vytvořily, kulturní a sportovní zážitky, kterými nás obohatili, duchovní odkaz a inspiraci, které nám tady zanechali. K předání Čestných uznání a poděkování došlo v kulturním domě při Svatomartinském veselí. Ne všichni ocenění už mohli do kulturního domu přijít, proto byla doručena osobně nebo si je přišly převzít jejich děti.

Při příležitosti výročí byla vydána **nová výroční pohlednice Veselé**, v knihovně a v prodejně Hruška ve Veselé a v informačním centru v Zašové bylo možné do konce roku zakoupit **výroční veselské mince** – autorem obrázku kostela je Ing. Zdeněk Palát, cena mince je 80 Kč a je vyrobena ve třech variantách: mosaz, měď a alpaka.

P. Jiří Polášek v červnových Zašovských novinách uvedl, že **oslavám 200-letého výročí dokončení stavby kostela sv. Martina předcházely velké opravy** - havarijního stavu šesti vitráží, nutné vymalování a úklid kostela.

Podle údajů farní kroniky kompletní vymalování celého kostela včetně stropu bylo provedeno naposledy v r. 1959 Charitou Brumov a nástěnné malby Obětí Melchisedechova, Ábelova a Abrahamova namaloval akademický malíř Ferdinand Adámek z Ostravy, vše stálo tehdy 18 067 Kč. V r. 1977 byly znovu vymalovány stěny kostela Charitou Červený Kostelec, strop byl docela zachovalý.

Po několika měsících byly opravy letos v srpnu ukončeny. Nejstarší dvě vitráže s vyobrazením sv. Adély a sv. Františka byly dokončeny a stály 224 tis. Kč. Během prací bylo lešení využito k demontáži dalších čtyř vitráží. Z nich následně se dvě nově zrestaurované vitráže sv. Ludmily a sv. Václava na středních oknech kostela vrátily na původní místo a v kostele poprvé ukázány u příležitosti Svatomartinského veselí 13.11. Poslední dvě vitráže se vrátí na své místo až příští rok. Novou výmalbu kostela provedla firma pana Jiřího Vavřína z Dolní Bečvy a dekorace manželé Zálešákové z Bánova. Bohaté dekorace a nástěnné malby jsou pro veselský kostel výjimečné. Postup nové výmalby: kopie dekorativních motivů na pauzovací papír a zhotovení šablon, namíchání vhodných barev a odstínů schválených památkáři, zakrytí mobiliáře kostela, umytí stěn, zapravení a vytmelení prasklin a nakonec obnovení dekorací na nové výmalbě.

11.8. firma Mézl a Janíček ze Zašové sundala lešení, které s pomocí brigádníků bylo traktorem Valentina Lukáše z Malé Lhoty odvezeno do děkanátního skladu v Choryni. Nástěnné malby Obětí Melchisedechova, Ábelova a Abrahamova restaurovány nebyly z finančních a časových důvodů, malby byly jen zafixovány, aby dále nesprašovaly, podle možností farnosti a možných dotací budou restaurovány v příštích letech. Byl natřen sokl v celém kostele a zbývalo ještě dokončit několik konsekračních křížů v lodi kostela.

Neinvestiční dotaci z Fondu Zlínského kraje ve výši 130 tis. Kč poskytl odbor kultury a památkové péče Zlínského kraje. Obec Zašová přispěla částkou 400 tis. Kč a také mnozí dárci při sbírkách nebo osobně či na účet farnosti. Všem dárcům a těm, kdo se podíleli na prováděných pracích s tím, že i díky modlitbám mnohých se nikomu nic nestalo a vše bylo zdárně dokončeno, poděkoval P. Jiří Polášek.

V souvislosti s přípravou materiálu ke knize Veselá v proměnách času byl proveden i **dendrochronologický průzkum krovových konstrukcí kostela** (vědecká metoda zabývající se analýzou letokruhů dřeva, na jejíž základě je možné určit stáří dřeva – rok jeho skácení). Za pomocí speciálního vrtáku byly odebrány vzorky z trámů ve věži kostela, z krovu nad lodí kostela a z točitého schodiště. Bylo zjištěno, že dřevo (jedle) z trámů i schodiště bylo z valné většiny pokáceno v letech 1819-1820, tzn. že se nepotvrdila hypotéza, že by šlo o dřevo z původního dřevěného kostela z r. 1728. Tímto se také potvrdilo dvousetleté stáří dřevěných krovových konstrukcí.

Dendrologický průzkum byl proveden i u dřevěných stropních trámů a **krovových konstrukcí veselské fary**, která byla postavena v letech 1784-1785. Z výsledků vyplynulo, že jedle použité na stropní trámy byly pokáceny v r. 1783 a trámy uplatněné v krovu pak na přelomu let 1784 a 1785.

Oslavy 200 let kostela sv. Martina začaly již **28.8. na koncertu vážné hudby** - zazněly skladby mistrů 18. století v novodobých premiérách (např. Pavel Vranický 1756-1808) – kvartet Šárka Adamíková (flétna), Pavel Doležal (housle) a Ivo Fišer (violoncello) přijeli z Ostravské filharmonie a z Brna dorazil Pavel Plocek (viola). V nově vymalovaném kostele krásný kulturní zážitek!

29.8. – slavnostní mše za účasti hlavního celebranta biskupa Antonína Baslera z Olomouckého biskupství se odehrála za účasti farníků, rodáků, hostů a návštěvníků z okolních obcí, ze Vsetína přijel senátor Jiří Čunek s manželkou. Slavnost svou účastí doplnili v uniformách zástupci veselských hasičů a návštěvníci oblečení ve valašských krojích. Při mši zahrál Karel Pekárek s veselskou scholou slavnostní Velehradské fanfáry a Te Deum zaznělo v kostele v podání kapely Zašovjanky. Valašský frgál s vyobrazením veselského kostela předala dvojice Valachů z Občanského sdružení Ráj biskupovi, který ocenil péči farníků o kostel – místo pro víru, naději a lásku. Uvedl, že takováto činnost není samozřejmá, že v jiných oblastech republiky kostely chátrají, protože není lidí, kteří by je navštěvovali a některé kostely už neslouží církevním účelům.

Závěr mše patřil starostovi obce, který všem poděkoval za účast a za zdařilou opravu interiéru kostela, zejména P. Jiřímu Poláškoví za organizování náročné rekonstrukce, Ludmile Slavíkové za veškerou pomoc - jako kostelnice uklízela, vařila řemeslníkům, organizovala brigádníky aj.

V radostné atmosféře doplněné domácími koláčky a slivovicí se vydal průvod se Zašovjankou k Penzionu na fojství, jehož majitelé manželé Pavelkovi zde přivítali účastníky chlebem, solí a uzeninou a v podání manželů Trčkových a za doprovodu Zašovjanky zazněly valašské písně. Celá slavnost byla zakončena společným obědem v kulturním domě. Slavnostní události se zúčastnili veselští hasiči ve svých uniformách a návštěvníci ve valašských krojích: muzikanti Zašovjanky, zpívající manželé Trčkovi ze Zašové, majitelé Penzionu na fojství manželé Pavelkovi, zástupci Občanského sdružení Ráj, ale i další veselští občané. **Do povědomí Veselanů se tak začíná pomalu dostávat i dodržování staré tradice: nošení valašského kroje – v našem případě rožnovského (Veselé od 15. století trvale náležela a patřila k panství rožnovskému). Ukazuje se, že v hodně rodinách přetrvává úcta k dědictví našich předků a snaha o jejich zachování a přiblížení novým generacím.** Slavnostním oděvem prokazujeme svou úctu k události. Jakékoliv...

použité fotografie: webové stránky farnosti

Školství

Distanční výuka zavedená v říjnu minulého roku na základních školách pokračovala i v letošním roce, žáci zasedli opět k počítačům, notebookům, tabletům a mobilním telefonům, postupně přicházely změny, různé úpravy, situace se měnila téměř každý týden: chvíli byly školy zavřené, pak se někteří žáci vrátili, pak znovu uzavřeno, rotační výuka atd. Složitě období pro žáky, rodiče a učitele probíhalo až do poloviny dubna, kdy se žáci začali postupně do školy vracet. Plně se mohli vrátit do školních lavic až 24. května, kdy škola plně obnovila běžný provoz. „*Všichni si zaslouží poděkování, že toto období zvládli: učitelé, že v rámci svých možností dělali vše, aby se žákům v tomto složitém a velmi dlouhém období dostávalo co nejlepšího vzdělání a jejich „mezery“ ve znalostech byly co nejmenší. Naprosto stejná pochvala patří rovněž žákům za jejich přístup a samozřejmě i všem rodičům, kteří tuto nelehkou situaci zvládli rovněž skvěle, snažili se svým dětem vytvořit co nejlepší podmínky pro distanční výuku a byli nepostradatelným mezičlánkem mezi učitelem a žákem.*“ Mgr. Tomáš Brňovják, ředitel Základní školy v Zašové, ZN 7-8/2021.

„Letošní školní rok byl opravdu velice zvláštní, a pro nás učitele i žáky svým způsobem i smutný. Škola se stala tichým místem, chyběl zde dětský smích a křik, a především chyběly společné zážitky. Závěr školního roku nám umožnil dětem vše vynahradit a snad i zpříjemnit. Podnikli jsme procházky do přírody, sportovní soutěže a krátké výlety do okolí.“ Učitelky 5. ročníků Základní školy

Ministerstvo školství vyčlenilo 270 mil. Kč na letní doučovací kurzy, o které byl velký zájem.

Družstvo žáků Základní školy v Zašové zaznamenalo úspěch v republikovém finále Odznaku všestrannosti olympijských vítězů – obsadilo 8. místo, členem družstva byl i veselský Vilém Skalka, který ve své věkové kategorii (rok narození 2007) získal medailové 2. místo.

Zápis dětí do mateřské školy pro školní rok 2021/2025 proběhl 2.-16.5. bez osobní přítomnosti dětí a jejich zástupců, podobně i zápis dětí do 1. ročníku základní školy v Zašové 14.-23.4.

Základní umělecká škola Alfréda Radoka ve Valašském Meziříčí pobočka Zašová pro školní rok 2021/2022 otevřela výtvarný obor, který nabízí nejen malým dětem, ale i starším žákům věnovat se kresbě, malbě a prostorové tvorbě, součástí výuky je i teoretická průprava zaměřená na výtvarnou kulturu. Aktuálně vyučující hudební obor dává možnost učit se hrát na klavír, akordeon, housle, kytaru, zobcovou flétnu a lesní roh, součástí je i přípravné studium pro předškolní děti a 1. třídu základní školy a hudební nauka. Děti mohou navštěvovat i větší hudební tělesa ve Val. Meziříčí: Dětský pěvecký sbor MIBIDIZO, Smyčcový orchestr, JazzZUŠák a další.

Základní umělecká škola B-art, o.p.s. Zašová nabízí tři studijní obory: hudební, taneční a literárně dramatický obor.

I základní umělecké školy, jejich pedagogové a žáci procházeli nelehkým obdobím:

„Výuka zpěvu distančně se mi zprvu zdála nemožná, zejména protože jsem si říkala – co budou ti moji zpěváci beze mne dělat?! Ovšem nakonec musím všechny své žáky pochválit, den ode dne mě překvapují tím, kolik věcí si stihli osvojit a s jakou precizností pracují.“ Bc. Šárka Vránová Cágová, Dis, pedagog zpěv, hudební nauka

„Už se nemůžu dočkat, až se s žáky potkáme tváří v tvář na malém sále, odhodíme roušky a jediné drama, které budeme řešit, bude Romeo a Julie.“ BcA. Anna Ročková, vedoucí literárně dramatického oboru ZN 2/2021

Počasí u nás a v Česku

Začátek roku – ačkoliv zimní období, Vsetín hlásí +9 st., ale v polovině ledna však přichází ochlazení: ve Veselé zaznamenáno -15 st., Orlické Záhoří zaznamenalo ráno dokonce -27 st.

12.2. Na Rokytské slati naměřeno -30,6 st. a na Lysé hoře 89 cm sněhu. 14.2. jako nejstudenější den: v Krušných horách naměřeno -33 st., Veselá má -10. Nicméně už 25.2. ale už Veselá hlásí +18 st.!

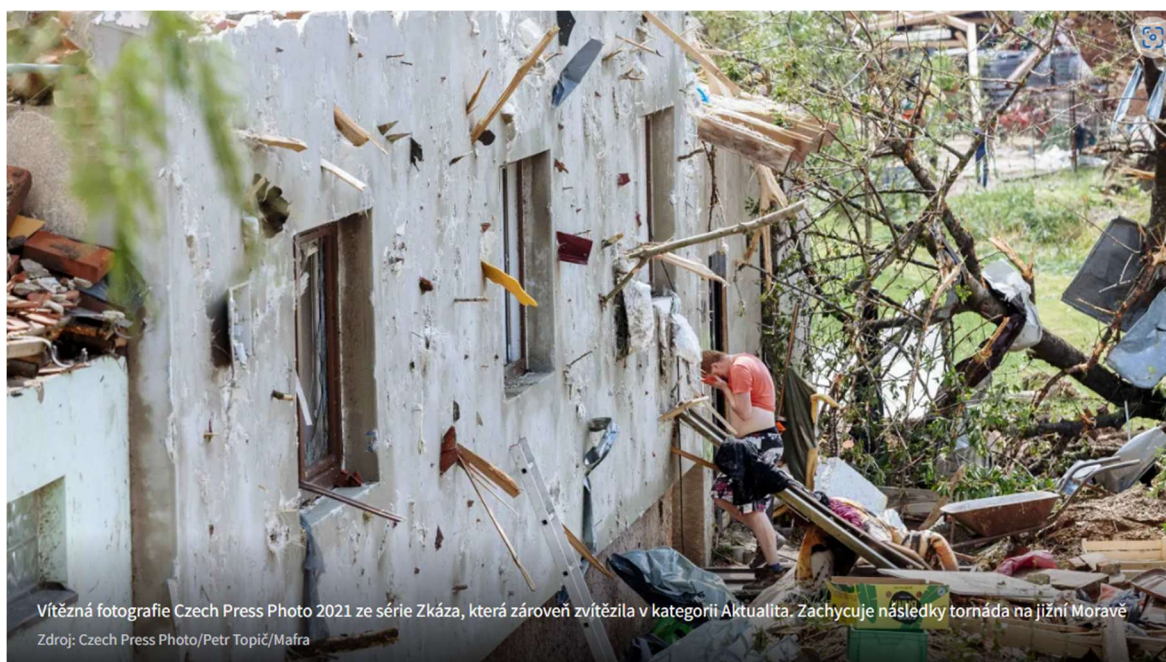
V polovině dubna se do Beskyd vrátila zima - změna počasí: z téměř letních teplot se výrazně ochladilo a začalo sněžit, rolby na Pustevnách upravovaly běžecké stopy, napadlo až 1,5 m sněhu, Lysá hora hlásí stav 165 cm, nejvíce za letošní zimní období. Chladná rána trvají, 26.4. osada Jizerka vykazuje -12,6 st.

Zemědělci hlásí problémy s odbytem ovoce a brambor, vlivem proticovidových opatření - zavřených restaurací, škol a obchodů nabízejí vše pod cenou. Konec května: ranní přízemní mrazíky ničí úrody ovoce a zeleniny, květen celkově teplotně pod dlouhodobým teplotním průměrem, ale už začátkem června zaznamenány vysoké teploty kolem 25 st.

18.6. první tropická noc (teplota nad 20 st.), denní teploty nad 30 st., na neděli 20.6. hlásí předpověď až 36 st., ve Veselé je veliké sucho.

24.6. extrémní bouře doprovázená tornádem zpusťovala několik obcí na Břeclavsku a Hodonínsku, nejvíce byly zasaženy obce Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice a hodonínské čtvrti Pánov a Bažantnice. Mnoho domů bylo srovnáno se zemí. Záchranáři během noci ošetřili několik stovek zraněných, šest lidí řádění živlů nepřežilo. Zbouráno muselo být kolem dvou set domů, škody podle odhadů dosáhly až 15 miliard Kč. Bezprostředně po tornádu postiženým vyrazily na pomoc tisíce dobrovolníků, mnoho lidí přispělo finančně ve sbírkách. Zorganizovaný televizní koncert zaznamenal jen na dárcovských sms 11 milionů Kč. Zastupitelstvo obce Zašová schválilo poskytnutí daru ve výši 200 tis. Kč na transparentní účet Jihomoravského kraje určený obcím zasaženým živelní pohromou – tornádem 24.6.2021 a současně i dar ve výši 20 tis. Kč zoologické zahradě Hodonín postižené stejným neštěstím. Důkaz, že přes veškeré rozbroje ještě umíme být lidmi - díky vlně solidarity se podařilo vybrat více než miliardu korun.

Hlavní cenu v soutěži Czech Press Photo 2021 dostala fotografie Petra Topiče, která zachycuje následky ničivého tornáda na jižní Moravě. Vítězný snímek zachycuje obyvatele obce, který se v zoufalém gestu opírá čelem o zničený dům. „Fotografie je trochu jiná než ostatní, je v ní vidět síla přírody, která dokázala vytvořit na fasádě zbořeného domu hrozivé výtvarné dílo,“ dodal předseda poroty Petr Mlch.

Vítězná fotografie Czech Press Photo 2021 ze série Zkáza, která zároveň zvítězila v kategorii Aktualita. Zachycuje následky tornáda na jižní Moravě
Zdroj: Czech Press Photo/Petr Topič/Mafra

Letos je medu málo, úroda je oproti loňskému roku o 40 % nižší.

30.8. zaznamenán silný déšť v oblasti Beskyd a následovalo ochlazení.

Letošní Kateřina byla „na blátě“, ale už následující ráno 26.11. přineslo do Veselé první sníh, nasněžil asi 1 cm, mokrý sníh zůstává, cesty jsou ale bez sněhu. Splní se pranostika? Budou bílé Vánoce?

Veselá, 27.12.:

Významné události roku v České republice

Od 1. ledna byla zrušena tzv. superhrubá mzda (zdanění sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnavatelem) a zároveň stát zvýšil daňovou slevu na poplatníka. Zaměstnancům tak ke každé čisté měsíční výplatě přibýly řádově tisíci koruny. **Spotřební daň u motorové nafty se snížila o 1 Kč za litr, o 10% se však zvýšila spotřební daň u cigaret**, což představuje přibližně zvýšení ceny o 8 Kč u každé krabičky cigaret. Od ledna mohou využít živnostníci a další osoby výdělečně činné novou **paušální daň**, je dobrovolná a zahrnuje i odvod sociálního a zdravotního pojištění (pro rok 2021 je paušální daň 5 469 Kč měsíčně a využít ji mohou podnikatelé s ročními příjmy do 1 mil. Kč). Až do 31.1.2022 platí **odklad povinnosti evidovat tržby** – tzv. EET (elektronická evidence tržeb). **S většími nároky na energetické úspory se budou muset řídit stavebníci u novostaveb a rekonstrukcí** včetně rodinných domů (přísnější požadavky vycházejí z legislativy Evropské unie). Od ledna zavedeno tzv. **zálohové výživné**, které bude v některých případech stát vyplácet ve výši 3 000 měsíčně a zároveň vymáhat po neplátcích.

Letošní rok epidemie covidu-19 nepolevila, spíš ještě zesílila, kulminovala ve třech vlnách: v lednu, v polovině března a v závěru roku. **Přetížené nemocnice, unavení zdravotníci bojující o záchranu lidských životů, omezení běžného života, zavřené školy, nouzový stav a lockdown.** V roce 2021 zemřelo 139 891 obyvatel Česka, nejvíce od konce druhé světové války. Ve srovnání s rokem 2020 byl počet zemřelých vyšší o 10,6 tisíce, oproti roku 2019 pak o 27,5 tisíce. *„Zatímco v prvním covidovém roce zůstala nejčastější příčinou smrti chronická ischemická choroba srdeční a covid-19 zaujmul druhé místo, v roce 2021 již smutnou první příčku převzal covid-19. V jeho důsledku zemřelo bezmála 25,5 tisíce osob, tedy 18 % všech zemřelých,“* informoval Marek Rojíček, předseda Českého statistického úřadu. Ke smutku se však přidávaly i netradiční starosti. V Karlovarském kraji, který byl nejvíce postižený epidemií, totiž nestačily kapacity jediného místního krematoria. *„Jsme už tak daleko, že není dostatek dřeva na rakve. I s tím se lidé potýkají. I tyto negativní věci vstupují do jejich myslí v této těžké době,“* sděloval veřejnosti hejtman Karlovarského kraje Petr Kulháněk.

To vše způsobil během letošního roku covid. Od ledna bylo možné se již proti němu očkovat. Senioři mohli už třetí posilující dávku, přesto začátkem prosince bylo plně proočkováno jen necelých 60% lidí, což nás v Evropě řadilo mezi nejhorší. Onemocněl prezident Miloš Zeman, ošetřujícím lékařům se však podařilo jej zachránit. **Spolek Million chviliek pro demokracii během noci nakreslil na Staroměstské náměstí v Praze desítky tisíc křížů - každý za jednoho mrtvého na covid.** Akce se stala jednou z nejsilnějších piet spojených s pandemií.

Velkou pozornost vzbudila v dubnu zpráva, že **do výbuchu muničních skladů ve Vrběticích na Zlínsku, k nimž došlo v roce 2014, byly zapojeny ruské zpravodajské služby.** Tuto informaci oznámili veřejnosti na mimořádné tiskové konferenci ministr vnitra Jan Hamáček a premiér Andrej Babiš. Česká republika reagovala vyhoštěním 18 pracovníků ruské ambasády, na což Rusko odpovědělo odvetným krokem – vyhoštěním 20 zaměstnanců české ambasády v Moskvě. Diplomatické vztahy mezi oběma zeměmi prudce ochladly. Případ řeší nadále policie.

Policie obdržela znalecký posudek k případu otravy řeky Bečvy, z ekologické katastrofy, při které uhynulo v září 2020 až 40 tun ryb, byla obviněna rožnovská firma Energoaqua, její šéf vinu odmítá. Policie ji obvinila z poškození a ohrožení životního prostředí a neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami.

Podle výsledků sčítání lidu žilo k 27. březnu 2021 v Česku 10 524 167 obyvatel. Jejich průměrný věk byl 42,7 let a mezi sečtenými bylo 50,7 % žen a 49,3 % mužů. Oproti minulému sčítání vzrostl počet osob s vyššími stupni vzdělání. Ve srovnání s rokem 2011 přibýlo téměř 195 tisíc domů.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 8. a 9.10. se v ČR zúčastnilo 65,43% voličů. Ve volbách kandidovalo celkem 22 subjektů – 11 politických stran, 9 politických hnutí a 2 volební koalice. **Volby do Poslanecké sněmovny vyhrála koalice SPOLU (ODS, TOP 09, KDU-ČSL), druhé**

skončilo hnutí ANO současného premiéra Andreje Babiše. Piráti a STAN se umístili třetí. ČSSD a KSČM v dolní komoře nezasednou. Vládu následně prezident Zeman jmenoval ze zástupců koalice SPOLU, kteří se dohodli na spolupráci s Piráty a STAN. **Premiérem se stal Petr Fiala**, rektor Masarykovy univerzity Brno, člen ODS a bývalý ministr školství ve vládě Petra Nečase. V projevu při hlasování o důvěře vládě v Poslanecké sněmovně za své osobní priority označil uzákonění daňové brzdy, předložení důchodové reformy, zahájení tendru na dostavbu jaderné elektrárny Dukovany, vybudování 200 kilometrů nových dálnic, revizi učebních plánů na základních a středních školách a konec povinného nošení občanského a řidičského průkazu díky digitalizaci.

Po devíti letech **skončila velká rekonstrukce dálnice D1** v nejvytíženějším a nejstarším úseku Brno-Praha. Silničáři opravili 160 km dálnice v obou směrech včetně 95 mostů a 35 nadjezdů (s rezervou na možnost rozšíření dálnice na šest pruhů), mimoúrovňových křižovatek, středního dělicího pásu, kanalizace, odpočívadel. Dálnice byla rozšířena o tři čtvrtě metru na každé straně, podél dálnice instalovány nové ploty a svodidla a byl modernizován systém tísňového volání.

Vláda přijala opatření ke zlepšení životního prostředí – tzv. **kotlíkové dotace** motivují majitele rodinných, bytových a rekreačních domů k výměně starých kotlů na uhlí a dřevo, které nedosahují alespoň 3. emisní třídy (od září 2022 začne platit zákaz vytápění těmito kotly). Výše dotace se odvíjí od druhu nového kotle: až 100 tis. Kč na pořízení plynového kondenzačního kotle, až 130 tis. Kč na kotel na biomasu a elektrická a plynová tepelná čerpadla. Nízkopříjmoví žadatelé mohou získat příspěvek až ve výši 95% nákladů na pořízení.

V důsledku rostoucích cen na světových burzách s elektřinou **musel ukončit činnost největší alternativní dodavatel energií Bohemia Energy**, 20% všech domácností - téměř milion zákazníků – spadlo do režimu dodavatele poslední instance, kde jim byly nabídnuty ceny energie výrazně vyšší, což způsobilo velké problémy nízkopříjmovým obyvatelům. Ti, kteří se ocitli v nouzi, měli možnost požádat o finanční pomoc ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím úřadů práce.

Akce Milostivé léto: od 28.10.2021 do 28.1.2022 – lidem, kteří se kvůli dluhům u státních institucí ocitli v exekucích a kteří v této době zaplatí jistinu – tedy dluh, bude odpuštěno penále, úroky a další příslušenství a exekuce bude zastavena. V mnoha případech původní dluh - tedy jistina – tvoří jen malou část původního dluhu a příslušenství původní dluh často několikanásobně převyšuje a dlužník nemá šanci svůj původní dluh zaplatit a tedy je v „dluhové pasti“.

Zlínský kraj zvítězil v celostátní anketě Místo pro život (hodnotila se bezpečnost, doprava, dostupnost péče, úroveň školství, místo pro podnikání)

Významné události ve sportu a kultuře v České republice

Čeští sportovci na letních olympijských hrách v Tokiu (kvůli pandemii covidu se konaly s ročním zpožděním) vybojovali 11 medailí, co do medailového zisku to byla nejúspěšnější olympiáda v dějinách samostatného státu. 4 zlaté získali: Jiří Lipták ve sportovní střelbě, kde ve finále porazil svého krajana Davida Kosteleckého (stříbrná medaile), vodní slalomář Jiří Prskavec, judista Lukáš Krpálek a tenisový deblový pár Barbora Krejčíková a Kateřina Siniaková.

Jedenáct lázeňských měst Evropy - mezi nimi i **Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně byly zapsány na seznam světového dědictví UNESCO**. Letošní Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary se konal koncem prázdnin a přijeli i známí zahraniční herci Michael Cain a Johnny Deep.

Knihou roku Magnezia Litera se stala Shakespearova Anglie od Martina Hilského (český znalec díla anglického dramatika Williama Shakespeara) - portrét doby představuje přelomové časy, v nichž vznikala velká díla alžbětinské literatury, které měly pro anglickou společnost a civilizaci velký význam.

V roce 2021 ze známých osobností zemřeli a nás opustili:

Ve věku 66 let zemřel 24.7. rodák ze Vsetína, zpěvák, herec a výtvarník - **František Segrado**, přezdívaný „valašský bard“. Všemi možnými uměleckými prostředky se celý život staral o uchování valašské písničky, nářečí a zvyků. O filmu Děda, kde ztvárnil jednu z rázovitých rolí, prohlásil, že ho vnímá jako jediný film, který ukazuje Valašsko takové, jaké ve skutečnosti je. Ve filmu se objevili i zašovští občané, beseda s tvůrci a herci se uskutečnila i v kulturním domě v Zašové.

Česká legenda a šestinásobný kamionový vítěz Rallye Dakar **Karel Loprais**, jehož jméno je spojeno se značkou Tatra, zemřel 30.12., bylo mu 72 let. Spolu s Františkem Šťastným se v anketě Autoklubu stal českým závodníkem 20. století.

1.12. zemřel ve věku 102 let cestovatel a spisovatel **Miroslav Zikmund**, s kamarádem Jiřím Hanzelkou procestovali víc jak stovku zemí po celém světě a o svých výpravách napsali řadu knih a natočili dokumentární filmy.

Dále odešli: královna českého šansonu **Hana Hegerová**, hudebníci a zpěváci **František Nedvěd**, **Miroslav Žbirka**, herečky **Libuše Šafránková**, **Hana Maciuchová**, **Blanka Bohdanová**, skladatel **Ladislav Štajdl**, nejbohatší Čech **Petr Kellner**, signatář Charty 77 **Petr Uhl**, hudební skladatel, básník a dramatik a ilustrátor **Jan Vodňanský** - spisovatel, herec, zpěvák, autor textů písní a lidový filosof **aj**.

Ze zahraničních osobností: **manžel britské královny princ Philip**, herci **Jean Paul Belmondo** a **Milan Lasica**, hudebník Rolling Stones **Charlie Watts**.

Události roku 2021, které ovlivnily svět

20.1. se stal 46. prezidentem USA demokrat Joe Biden, hned po své inauguraci vyzval všechny Američany k odpovědnému boji proti covidu nošením roušek a přistoupení USA ke klimatické Pařížské dohodě. Události předcházela dezinformační kampaň neúspěšného prezidentského kandidáta Donalda Trumpa (neuznal výsledky voleb), která vyústila 6.1., kdy jeho stoupenci přepadli budovu amerického Kapitolu – sídlo amerického Kongresu, výsledkem bylo několik mrtvých, zraněných a také další žaloba na Donalda Trumpa. Nový americký prezident Joe Biden pokračoval v naplňování vize svého předchůdce Donalda Trumpa v postupném ukončení vojenské mise NATO v Afghánistánu – 30.8. opustil zemi po 20 letech poslední americký voják. Kontrolu nad Afghánistánem převzalo hnutí Tálibán a začalo vůči obyvatelstvu důsledně zavádět tvrdý režim.

Po 16 letech skončila ve funkci spolkové kancléřky Angela Merkelová, první východní Němka v čele spolkové republiky Německo. Během svého působení se musela vypořádat s finanční krizí v r. 2008 a s velkou uprchlickou krizí, která postihla celou Evropu v r. 2016. **Novým spolkovým kancléřem se stal Olaf Scholz.**

Mise MARS 2020 - **na povrch planety Mars přistálo robotické vozítko** s helikoptérou.

Suezský průplav zablokovala kontejnerová loď EVER GIVEN – stala se tak symbolem krize mezinárodní logistiky a výrobních a dodavatelských řetězců.

Americká vesmírná společnost SpaceX v roce 2020 nastartovala éru kosmického turismu. **Letos se ke hvězdám podívala řada známých osobností.** Mezi nimi miliardáři Richard Branson a Jeff Bezos, každý na palubě stroje své vlastní společnosti. Do vesmíru se podíval také herec William Shatner, který je známý jako kapitán Kirk ze sci-fi seriálu Star Trek.

Podle údajů americké Univerzity Johnse Hopkinse **během více než dvou let pandemie se nákaza covid-19 prokázala ve světě u zhruba 453 milionů lidí, zemřelo přes šest milionů nakažených.**

Fotografická soutěž 2021 - **World Press Photo of the Year:** První objetí. Fotograf Mads Nissen.

Rosa Luzia Lunardi (85 let) v objetí se zdravotní sestrou Adrianou Silva da Costa Souza v pečovatelském domě Viva Bem, São Paulo, Brazílie.

Bylo to první objetí, kterého se Rose po pěti měsících dostalo. V březnu pečovatelské domy po celé zemi uzavřely své dveře všem návštěvníkům v důsledku pandemie COVID-19, což zabránilo milionům Brazilců navštívit své starší příbuzné. Pečovatelům bylo nařízeno, aby udržovali fyzický kontakt se zranitelnými osobami na absolutním minimu. Ve Viva Bem byl vytvořen jednoduchý vynález "The Hug Curtain", který lidem umožňoval znovu se obejmout.

Závěr

Končí rok plný příběhů, těch obohacujících, společných, ale i osobních. Připojí se zcela jistě k těm, co připomínají kořeny naší minulosti. Nechtě s nadějí nám přinesou i vůni budoucnosti...

Zpracováno s využitím informací od obětavých občanů Veselé, pracovníků Obecního úřadu v Zašové, přátel a známých, z vydávaných informačních médií - s poděkováním všem jmenovaným

Jarmila Kubrická